

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/147/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513206930
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2513206930.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jozefa Mačēja a členov senátu JUDr. Daniela Ilavského a Mgr. Michala Novotného v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. splnomocnencom: Advokátska kancelária ERASMUS LEGAL, s. r. o., so sídlom Justičná 9, Bratislava, IČO: 36 789 615, proti žalovanej: H. F., nar. X. E. XXXX, bytom G. XXX/X, J., o 856,25 eur a príslušenstvo, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany z 26. júna 2017 č. k. 4C/247/2013-63 a súčasne o odvolaní žalobcu proti dopĺňaciemu rozsudku Okresného súdu Piešťany z 19. júla 2017 č. k. 4C/247/2013-72, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej zamietajúcej časti (výrok II. rozsudku v spojení s výrokom v dopĺňacom rozsudku) p o t v r d z u j e .

II. Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom č. k. 4C/247/2013-63 súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 693,68 eur v splátkach po 70 eur mesačne, splatných vždy k 20. dňu v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok (výrok I.), žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 62,02 % (výrok II.). Právne svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na ust. § 262 ods. 1 a 2, § 255 ods. 1 a 2 C. s. p. (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení účinnom od 1. júla 2016, ďalej len „C. s. p.“), § 52 ods. 1 až 4, § 54 O. z. (zákon č. 46/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy), § 497 a § 261 ods. 3 písm. d) Obch. z. (zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy), § 1 ods. 2 a 3 písm. d), § 11 ods. 1 až 4, § 9 ods. 1 a 2 ZoSÚ2010 (zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy).

2. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že Žalobca a žalovaná uzavreli dňa 18.6.2010 Úverovú zmluvu ku Clubcard kreditnej karte TESCO č. 6006011218, ktorej predmetom bolo poskytnutie bezúčelového revolvingového úveru do výšky kreditného limitu s výškou úverového rámca 770 eur, výškou mesačnej splátky 4 % z dlžnej čiastky, s ročnou úrokovou sadzbou 26,28 %, 11,88 % (v závislosti na výške vyčerpanej čiastky viď sadzobník), priemernou hodnotou úrokovej miery vo výške 19,5 %, s termínom splatnosti mesačnej splátky k 20. dňu v mesiaci. Neoddeliteľnou súčasťou tejto úverovej zmluvy boli úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. Zmluva neobsahovala údaj o RPMN ani o výške prípadných poplatkov. Žalovaná čerpala celkovo sumu 761,22 eur a uhradila celkovo sumu 67,54 eur. Prvé čerpanie bolo zo dňa 12.7.2010 v sume 150 eur, posledné čerpanie bolo zo dňa 5.8.2010 v sume 3,19 eur. V období od 22.7.2010 do 27.2.2013 žalovaná uhradila sumu 67,54 eur. Žalobca sa návrhom domáhal aj nároku na poplatky a úroky. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnený nárok je plnením zo spotrebiteľskej zmluvy,

v ktorej jedným zo zmluvných strán je spotrebiteľ, jedná sa o vzťah občianskoprávny spotrebiteľský a predmetná úverová zmluva s ohľadom na povahu účastníkov zmluva spotrebiteľská. Súd podrobil úverovú zmluvu prieskumu a zistil, že zmluva neobsahuje adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. c). Nestačí, že je v záhlaví zmluvy uvedená celá adresa predávajúceho - žalobcu, pretože v zmluve ako aj v obchodných podmienkach chýba údaj o tom, že reklamáciu alebo sťažnosť môže spotrebiteľ uplatniť na uvedenej adrese. Zmluva neobsahuje ani údaj o úrokovej sadzbe v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. i). Zmluva síce uvádza (položka 42 zmluvy), že úroková sadzba je vo výške 26,28 %, 11,88 % (v závislosti na výške vyčerpanej čiastky vid' sadzobník), avšak takéto uvedenie je natoľko nezrozumiteľné a neurčité, že dlžník nie je schopný určiť akou úrokovou sadzbou bude dlžná suma úročená a nie je možné dospieť ani k jednoznačnému výkladu, ktorá konkrétna úroková sadzba sa použije a za akých podmienok. Zmluva neobsahuje ani výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k). S prihliadnutím na vyššie uvedené súd vyhodnotil úver ako poskytnutý bezúročne a bez poplatkov. Súd nepriznal žalobcovi časť uplatneného nároku vo výške 89,54 eur, ktorý tvoril úrok z istiny, tiež mu nepriznal poplatok za poistné vo výške 11,45 eur a to z dôvodu, že poistná zmluva vo forme, ako je uvedená v úverovej zmluve (bod číslo 52.) a v úverových zmluvných podmienok (hlava 10) nespĺňa náležitosti § 788 Občianskeho zákonníka. Súd preto žalobe vyhovel v rozsahu priznanej sumy 693,68 eur, ktorá tvorí rozdiel medzi skutočne vyčerpanými finančnými prostriedkami žalovanou v sume 761,22 eur a splátkami, ktoré zrealizovala žalovaná vo výške 67,54 eur, ktorú jej povolil splácať v mesačných splátkach po 70 eur.

3. Na pojednávaní dňa 26.6.2017 žalovaná uviedla, že v čase, keď prestala záväzok splácať mali problémy a že by bola najradšej, keby mohla úver splácať v splátkach po 70 eur mesačne. Jej mesačný príjem je 590 eur, to je mzda už po zrážkach. Má tri deti, ktoré sú školopovinné a hypotéku. Majetkové pomery žalovanej dostatočne odôvodňujú povoliť plnenie v splátkach, pričom prihliadol na tú skutočnosť, že postupné splatenie pohľadávky žalobcu je účelnejšie, ako uložiť zaplatiť celú sumu naraz, čo by bezpochyby vzhľadom na pomery žalovanej viedlo bezprostredne k exekúcii.

4. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 2 C. s. p., keď podľa výsledku konania ako celku bol hrubý úspech žalobcu v rozsahu 81,01 % a hrubý úspech žalovanej v rozsahu 18,99 %, keď žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 856,25 eur a súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 693,68 eur. S poukazom na uvedený pomer úspechu strán vo veci a tým daný prevažný čistý úspech žalobcu v rozsahu 62,02 %, súd v konečnom dôsledku rozhodol tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v uvedenom rozsahu.

5. Po vydaní vyššie uvedeného rozsudku súd prvej inštancie vydal dopĺňací rozsudok č. k. 4C/247/2013-72 z 19. júla 2017, ktorým rozsudok č. k. 4C/247/2013-63 z 26. júna 2017 doplnil o výrok: „Vo zvyšku súd žalobu zamietá.“, ktorý odôvodnil totožne ako v poradí prvý rozsudok vo veci samej.

6. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca s návrhom na zmenu výroku II. rozsudku č. k. 4C/247/2013-63 tak, že zaviazá žalovanú na zaplatenie náhrady trov prvoinštančného konania v celom rozsahu ako aj zmenu dopĺňacieho rozsudku tak, že súd zaviazá žalovanú na zaplatenie sumy 151,12 eur. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním žalobca namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Namietá, že predmetná úverová zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, pričom jej obligatórne náležitosti sú uvedené v ust. § 10 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré je k § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch lex specialis. Podľa uvedeného ust. § 10 ods. 1 vyplýva, že ust. § 9 ods. 2 písm. k) a c) nie sú obligatónnymi náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania. Pokiaľ ide o označenie úrokovej sadzby v danom prípade 26,28 % a 11,28 % (bližšie určené v Sadzobníku poplatkov, ktorý je súčasťou všeobecných obchodných podmienok) žalobca poukazuje, že takto určená výška úroku je dostatočná, jasná a zrejماً. Spôsob jej určenia vyplýva priamo zo Sadzobníka ako súčasti úverovej zmluvy. V zmluve určená výška splátka 4 % z dlžnej sumy zodpovedá ustanoveniu § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ ide o súdom

vytýkanú vadu a to absenciu adresy, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu tu poukazuje na to, že v záhlaví zmluvy je jasne uvedená adresa žalobcu, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu.

7. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadрила, ani sama odvolací návrh nepodala.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 355 ods. 1 C. s. p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (akt. § 127 a § 365 C. s. p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C. s. p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C. s. p.), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 C. s. p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 C. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p. a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 C. s. p.) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako aj doplniaci rozsudok je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C. s. p.

9. Predmetom konania vedeného na Okresnom súde Piešťany pod spisovou značkou 4C/247/2013 je žaloba o zaplatenie 856,25 eur a príslušenstva titulom nároku žalobcu na vrátenie nesplateného úveru s príslušenstvom poskytnutého žalobcom žalovanej na základe Zmluvy o úvere ku kreditnej karte Clubcard č. 60060112185000 zo dňa 18.6.2010. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 856,25 eur v mesačných splátkach po 70 eur, vo zvyšku žalobu zamietol (doplniacim rozsudkom) a žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 62,02 %.

10. S prihliadnutím na obsah podaného odvolania, predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, že predmetný úver je v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k), písm. c) a i) ZoSÚ.

11. Podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

12. V prvom rade odvolací súd v súvislosti s početnými odvolacími námietkami žalobcu dáva do pozornosti práve to, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nespočívalo na všetkých početných námietkach, ktoré odvolateľ v odvolaní uplatnil. Je zrejmé, že zo strany žalobcu došlo z dôvodu paušálneho podávania opravných prostriedkov k pochybeniu, keď spochybňuje závery súdu prvej inštancie, ktorými súd prvej inštancie svoje rozhodnutie neodôvodňoval. Práve preto je nadbytočné, aby sa odvolací súd týmito námietkami zaoberal, keď s poukazom na právne posúdenie a závery súdu prvej inštancie sú celkom zjavne nedôvodné.

13. Odvolací súd nemal v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu i keď z iného dôvodu. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom s odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 C. s. p.). Nakoľko tu však bol i nesúhlas žalobcu s takýmito dôvodmi a tým vyvolaná potreba vysporiadania sa aj s tzv. odvolacími námietkami, pre úplnosť odôvodnenia rozhodnutia, odvolací súd považuje za potrebné doplniť nasledovné:

14. Ako vyplýva z obsahu spisu, na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 18.6.2010, ktorá je typickou formulárovou zmluvou vopred pripravenou dodávateľom bol žalovaným poskytnutý úverový rámec 770 eur a žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver vrátiť žalobcovi v splátkach, pričom výška jednotlivých mesačnej splátky predstavovala 4 % z dlžnej čiastky vždy k 20. dňu toho-ktorého mesiaca,

ročným úrokom uvedeným údajom 26,28 % a 11,88 %, priemernou hodnotou úrokovej miery vo výške 19,5 %.

15. Predmetný úver má nepochybne spotrebiteľský charakter, pričom žalovaní sú v postavení spotrebiteľov. Súd prvej inštancie preto správne postupoval, pokiaľ pri právnom posúdení veci aplikoval súvisiace ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy a skúmal, či je dotknutá zmluva svojim obsahom v súlade s ustanoveniami citovanej právnej normy, najmä či obsahuje obligatórne náležitosti vyžadované v § 9 ods. 2 z. č. 129/2010 Z. z. Súhlasíť potom bolo treba so záverom prvoinštančného súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru pre absenciu základných náležitostí stanovených v § 9 ods. 2 zákona. Tu však treba dať za pravdu odvolateľovi - žalobcovi, že záver prvoinštančného súdu o absencii náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. c) a k) zákona č. 129/2010 Z. z. nebol správny. Toto konštatovanie odvolacieho súdu však nemá vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku, nakoľko nesprávne posúdenie absencie náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. c) a k) ZoSÚ2010 neboli jediným dôvodom, pre ktorý súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je vo výroku I. napadnutého rozsudku.

16. Zákom č. 129/2010 Z. z. bola do právneho poriadku Slovenskej republiky implementovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ sa musia vnútroštátne ustanovenia v čo najväčšej miere vykladať a uplatňovať v súlade so smernicami. Vnútroštátne sudy teda musia vnútroštátne právo v najväčšej možnej miere vykladať v zmysle znenia a účelu smernice, aby bol dosiahnutý výsledok, ku ktorému táto smernica smeruje. Z citovaných zásad tak pre sudy Slovenskej republiky vyplýva povinnosť, aby pri výklade § 9 ods. 2 písm. c) a k) zákona č. 129/2010 Z. z. v čo najväčšej možnej miere vzali do úvahy znenie a účel tých ustanovení smernice, na ktorých implementáciu bolo toto ustanovenie do nášho právneho poriadku zavedené, aby zaručili tejto smernici úplnú účinnosť.

17. V súvislosti s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. odvolací súd poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, ktorý sa otázkou výkladu tohto ustanovenia opakovane zaoberal (rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018, sp. zn. 3Cdo/56/2018 zo dňa 17.4.2018, sp. zn. 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.4.2018, sp. zn. 4Cdo/187/2017 zo dňa 23.4.2018 a pod.) a odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na dôvody obsiahnuté v týchto rozhodnutiach zdieľajúc názor, že eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. je potrebné dospieť k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z. z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t. j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky.

18. Ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. bolo do právneho poriadku Slovenskej republiky zavedené na účel implementácie čl. 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48/ES. Okrem toho čl. 22 ods. 1 cit. smernice ustanovuje, že keďže smernica obsahuje harmonizované ustanovenia, členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice. Z toho vyplýva, že táto smernica sleduje tzv. úplnú harmonizáciu úpravy zmlúv o spotrebiteľskom úvere, od ktorej sa členské štáty nesmú odchýliť ani v prospech spotrebiteľa. Tieto ustanovenia smernice boli predmetom výkladu Súdneho dvora EÚ, ktorý vo svojom rozsudku z 15. novembra 2016 vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Bíróovej, vyslovil, že čl. 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere „sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave." Preto sú sudy Slovenskej republiky povinné vykladať ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. tak, aby zaručili plnú účinnosť citovaným ustanoveniam čl. 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48/ES, no zároveň aby nekládli na zmluvy o spotrebiteľskom úvere prísnejšie náležitosti než ustanovuje smernica. Z toho vyplýva, že citovaným ustanoveniam smernice by odporoval taký výklad § 9 ods. 2 písm. k) cit. zák.,

podľa ktorého by zmluva musela „rozklŕučovať“ (rozvrhnúť) každú jednotlivú splátku na istinu, úroky a poplatky. Taký výklad by potom znamenal, že takýmto ustanovením Slovenská republika porušuje právo Európskej únie, ktoré v čl. 22 ods. 1 cit. smernice zakazuje prísnejšiu úpravu. Prípustný je teda len opačný výklad tohto ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z., teda že takéto rozvrhnutie splátok v zmluve nie je potrebné. Takýto výklad pritom nemožno považovať za výklad contra legem, ktorý by odporoval zneniu § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. V ňom zvolenú formuláciu totiž možno vyložiť aj tak, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 146/2017). V zmluve tak postačuje uviesť výšku a termín splátky ako jedného balíka, v ktorom je zahrnutá istina, úrok a poplatky. Ani dôvodová správa a v nej obsiahnutá tabuľka zhody (Národná rada Slovenskej republiky, IV. volebné obdobie, tlač 1421) nenaznačujú, že by zákonodarca sledoval sprísnenie požiadavky zakotvenej v smernici 2008/48/ES (porov. aj Borkovičová, V.: Pokus o demýtizáciu rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Bíróovej. Súkromné právo, roč. III, č. 2/2017, s. 70).

19. Pokiaľ bola v zmluve určená výška mesačnej splátky údajom 4 % z dlžnej sumy, splatná vždy k 20. dňu kalendárneho mesiaca, takýto údaj potom zodpovedal ust. § 9 ods. 2 písm. k) a jeho uvedenie nemožno sankcionovať bezpoplatkovosťou a bezúročnosťou úveru. Podľa odvolacieho súd tak táto zmluva ako taká spĺňa náležitosti § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. interpretovaného v zhode s rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia proti Klára Bíróová. Opačný názor súdu prvej inštancie tak nemožno považovať za správny. V dôsledku toho nemožno za správny považovať ani jeho názor, že poskytnutý úver je pre nedostatok náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. bezúročný a bez poplatkov.

20. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s názorom, že zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z., teda adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Nedostatok tejto náležitosti má podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. spôsobovať, že úver je bezúročný a bez poplatkov, čo je sankcia pre veriteľa za nedodržanie jeho zákonných povinností. Aj sankcie sú však predmetom úpravy citovanej smernice 2008/48/ES, ktorá v čl. 23 ods. 1 ustanovuje, že členské štáty ustanovia pravidlá o sankciách za porušenie vnútroštátnych ustanovení prijatých na základe tejto smernice, ktoré musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Aj toto ustanovenie smernice bolo predmetom výkladu Súdneho dvora EÚ, ktorý v citovanom rozsudku vo veci C-42/15 uviedol, že „sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuviedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku“. Z ods. 72 odôvodnenia tohto rozsudku potom vyplýva, že za primerané by sa nemalo považovať, ak uplatnenie takejto sankcie vyvoláva voči veriteľovi závažné následky v prípade neuvedenia niektorých náležitostí, ktoré svojou povahou nemôžu mať vplyv na schopnosť dlžníka posúdiť rozsah svojho záväzku, ako je najmä názov a sídlo príslušného orgánu dohľadu uvedené v článku 10 ods. 2 písm. v) tejto smernice. Uvedenie adresy veriteľa, na ktorej možno uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, v zmluve o spotrebiteľskom úvere celkom zjavne nemá vplyv na schopnosť dlžníka posúdiť rozsah svojho záväzku, takže rovnako nemá na túto schopnosť vplyv ani jej neuvedenie. Podľa uvedeného výkladu Súdneho dvora EÚ tak následok v podobe úveru bez úrokov a poplatkov ustanovený pre tento prípad v § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno považovať za primeraný, v dôsledku čoho toto ustanovenie odporuje čl. 23 ods. 1 v spojení s čl. 22 ods. 1.

21. Súdny sú teda podľa citovanej judikatúry povinné vykladať ustanovenie § 9 ods. 2 písm. c) a § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. takým spôsobom, aby bol v zhode so smernicou 2008/48/ES tak, ako ju vyložil Súdny dvor EÚ v citovanom rozsudku. V tomto prípade to však neznamená, že sa bude § 11 ods. 1 písm. b) cit. zák. vykladať tak, že ak zmluva neobsahuje náležitosť uvedenú v § 9 ods. 2 písm. c), úver sa nepovažuje za bezúročný a bez poplatkov. Znenie § 11 ods. 1 písm. b) je totiž celkom jednoznačné a celkom zjavne a nepochybne odkazuje aj na nedostatok náležitosti uvedenej v § 9 ods. 2 písm. c) cit. zák. Takýto výklad by potom bol výkladom contra legem, aký je neprípustný aj podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ (porov. rozsudok zo 4. júna 2006 vo veci C-212/04, Adeneler, ods. 110). Zásada konformného výkladu však predsa len vyžaduje, aby vnútroštátne súdy urobili všetko, čo je v ich právomoci, berúc do úvahy celé vnútroštátne právo a uplatniac výkladové metódy ním uznané, s cieľom zaručiť úplnú účinnosť predmetnej smernice a dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou (cit. rozsudok C-212/04, ods. 111). Vnútroštátny súd je teda povinný hľadať, či

by prípadne iný výklad viacerých ustanovení vnútroštátneho práva neumožnil dospieť k záveru, ktorý by zaručil úplnú účinnosť smernici. V prerokovanej veci sa síce výklad Súdneho dvora EÚ týka následkov (sankcií), ktoré sú upravené v § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. Toto ustanovenie nemožno vyložiť tak, že sankcia spočívajúca v bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru sa nebude uplatňovať pri nedostatku náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z. Je však možné uvažovať nad tým, ako vykladať samotný § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z. tak, aby sankcia v podobe úveru bez úrokov a poplatkov vôbec nebola aplikovateľná.

22. Súd prvej inštancie toto ustanovenie vyložil tak, že v zmluve nestačí uvedenie adresy veriteľa, ale musí obsahovať aj výslovné označenie, že na tejto adrese možno podať reklamáciu alebo sťažnosť. Taký výklad však vedie k následku, že aplikácia zákona č. 129/2010 Z. z. je v rozpore so smernicou 2008/48/ES. Už preto treba ustanovenie § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z. vykladať tak, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere postačí uviesť adresu veriteľa v takej podobe, aby na nej bolo zmysluplne možné podať adresu alebo sťažnosť. Musí ísť teda o adresu, na ktorej môže pošta veriteľovi doručiť zásielku alebo na ktorej možno veriteľa osobne navštíviť s cieľom podať tam reklamáciu alebo sťažnosť. Zmluvu by potom bolo možné považovať za bezúročnú a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) cit. zák., ak by zmluva vôbec neobsahovala takúto adresu alebo by obsahovala len adresu, ktorá týmto požiadavkám nevyhovuje (napr. uvedenie len obce). Takýto výklad nielenže rešpektuje vyššie vyložené požiadavky vyplývajúce z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, ale zároveň aj vernejšie rešpektuje znenie citovaného ustanovenia. Doslovné znenie § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z. totiž nevyžaduje to, čo tvrdí súd prvej inštancie, teda nevyžaduje, aby pri adrese bolo uvedené, že na nej možno podať reklamáciu alebo sťažnosť. Inými slovami, zákon nevyžaduje poučenie pre spotrebiteľa, že na určitej adrese možno podať reklamáciu alebo sťažnosť. Vyžaduje len uvedenie adresy, na ktorej spotrebiteľ toto svoje právo objektívne dokáže realizovať. Z obsahu úverovej zmluvy č. 60060112185000 z 18.6.2010 zrejme, že je v nej uvedená presná adresa žalobcu - veriteľa. Takéto uvedenie zodpovedá požiadavke § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z. a opačný názor súdu prvej inštancie nie je správny. V dôsledku toho nemožno za správny považovať ani jeho názor, že poskytnutý úver je pre nedostatok náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z. bezúročný a bez poplatkov.

23. Napriek vyššie uvedenému bolo nutné považovať za správny záver súdu prvej inštancie o tom, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. i), a to uvedenia riadnej úrokovej sadzby za poskytnutý úver. V bode 42) zmluvy je uvedená úroková sadzba pre poskytnutý úver údajmi „26,28 % a 11,88 %“ s odkazom na Sadzobník poplatkov, ktorý je súčasťou zmluvy o úvere (Všeobecných obchodných podmienok). Výška úrokovej sadzby ako jedna z najpodstatnejších súčastí zmluvy o úvere musí byť uvedená priamo v zmluve, spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosť a zároveň jasným a zrozumiteľným údajom pre spotrebiteľa, pretože podľa tohto údajja sa spotrebiteľ rozhoduje, či je daný úver pre neho výhodný, t. j. slúži na jednoduchšiu orientáciu pri výbere úverového produktu. Zmyslom uvedeného je jednoznačne ochrana záujmov spotrebiteľa, ktorý na základe uvedeného údajja vie zistiť cenu úveru a porovnávať medzi viacerými úvermi. Takto uvedená formulácia úrokov, keď z nej výška úrokovej sadzby nie je vôbec zrejماً spôsobuje, že zmluvné povinnosti žalovanej neboli v zmluve vymedzené tak, aby sa táto mohla zorientovať v ponukách a súčasne aby si veriteľ žalobca voči žalovanej neuplatňoval nároky, ktoré mu neprináležia.

24. Tým, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov nemá žalobca nárok na úroky ani na žiadne poplatky, ale len nárok na vrátenie istiny. Tak ako správne zistil a konštatoval súd prvej inštancie, žalobca žalovanej poskytol úver vo výške 770 eur (pričom čerpala skutočne sumu 761,22 eur), z ktorého táto splatila dovedna spolu 67,54 eur. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru je potom žalovaná povinná vrátiť rozdiel medzi skutočne poskytnutou sumou a splatenou sumou, t. j. sumu 693,68 eur, za súčasného povolenia splatenia tejto sumy v splátkach po 70 eur, ktoré žalobca nerozporoval a u žalovanej boli splnené podmienky pre uloženie povinnosť splatiť dlžnú sumu v splátkach.

25. Pokiaľ ide o súdom prvej inštancie nepriznaný nárok titulom poplatku za poistenie, žalobca ako odvolateľ tento postup súdu nenamietal, preto odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania veci pokiaľ ide o tento nárok nepreskúmaval.

26. S poukazom na uvedené odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty žalobcu nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a keďže nezistil ani

žiadne nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal prihliadnuť z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 1 C. s. p.), napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výrok II. v spojení so zamietajúcim výrokom v dopĺňacom rozsudku ako i v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania z dôvodu vecnej správnosti podľa § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil.

27. Pre úplnosť odvolací súd poukazuje na to, že judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na vyššie uvedené má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá kritériám daných v ustanovení § 220 ods. 2 C. s. p. Z rovnakých dôvodov nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami žalobcu, ktoré nemohli spôsobiť zmenu právneho posúdenia veci. Zároveň do obsahu práva na spravodlivé súdne konanie nepatrí aj právo strany konania, aby sa súd stotožnil s jej právnymi názormi.

28. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnej žalovanej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 C. s. p. v spojení s ust. § 396 ods. 1 C. s. p.), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 396 ods. 1 C. s. p. musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 C. s. p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bola žalovaná v odvolacom konaní pasívna, nevykonala žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnila ani nevyčísliła a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

29. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyše podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia C. s. p. alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

30. Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 C. s. p. aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovanej rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov C. s. p. zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 C. s. p. v spojení s § 396 ods. 1 C. s. p. o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

31. K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení a § 393 ods. 2 posledná veta C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).